

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1541/05
26.10.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Стојана Јокића, председника већа, Николе Станојевића, Михаила Рулића, Слободана Спасића и Надежде Радевић, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа пуномоћник АБ, адвокат, против туженог "ББ", кога заступа ВВ, дипл. правник туженог, "ГГ", и ЋЋ, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог "ББ", изјављеној против пресуде Окружног суда у Крушевцу Гж.1 број 283/05 од 28.2.2005. године, у седници већа одржаној 26. октобра 2005. године, донео је

П Р Е С У Д У

I. Делимично СЕ УСВАЈА ревизија првотуженог "ББ" ПРЕИНАЧУЈЕ пресуда Окружног суда у Крушевцу Гж.1 број 283/05 од 28.2.2005. године тако што се делимично усваја жалба овог туженог и преиначује пресуда Општинског суда у Варварину П.1. број 530/04 од 17.11.2004. године у делу којим је обавезан првотужени да тужиоцу на име нематеријалне штете за претрпљени страх исплати износ од 200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 17.11.2004. године па до исплате, те се тужбени захтев у том делу одбија као неоснован.

II. У преосталом делу ревизија првотуженог изјављена против пресуде Окружног суда у Крушевцу Гж.1. број 283/05 од 28.2.2005. године се одбија као неоснована.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Варварину П.1. број 530/04 од 17.11.2004. године у изреци под I делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па су тужени "ББ" и "ГГ" солидарно обавезани да тужиоцу исплате накнаду нематеријалне штете и то за претрпљене физичке болове 400.000,00 динара, за претрпљени страх 400.000,00 динара, за умањење опште животне активности 400.000,00 динара и за наруженост 200.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од пресуђења па до исплате, а у року од 15 дана под претњом извршења. У изреци под II одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу где је тражио да се исти туженици обавежу да му плаћају

на име ренте месечно негативну разлику коју би остварио између зараде да није на раду повређен и инвалидске пензије коју прима, док је у изреци под III одбијен у целости као неоснован тужбени захтев тужиоца према туженом ЋЋ којим је тражио да се овај солидарно обавезе са напред наведеним туженицима да му исплати новчане износе из основа и висини ближе назначених изреком пресуде у ставу под I као и у ставу под II. Изреком пресуде под IV туженици првог и другог реда су солидарно обавезани да тужиоцу исплате на име трошкова парничног поступка износ од 141.200,00 динара у руку од 15 дана под претњом извршења.

Одлучујући по жалбама тужених првог и другог реда Окружни суд у Крушевцу је пресудом Гж.1. број 283/05 од 28.2.2005. године одбио жалбе као неосноване и потврдио пресуду првостепеног суда.

Против те пресуде Окружног суда у Крушевцу тужено "ББ" је благовремено изјавило ревизију побијајући

исту у изреци под I и IV због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. ЗПП Врховни суд је нашао да је ревизија делимично основана.

У проведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 11. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, ни повреда на коју се указује у ревизији, због које би побијану пресуду требало укинути.

У проведеном поступку је утврђено да је тужилац као радник друготуженог дана 13.10.1999. године, камионом који је власништво друготуженог вршио превоз остатака варваринског моста који је срушен у НАТО бомбардовању до железничке станице у Параћину, где је исти требао да буде утоварен у вагон који је за то одређен. Вагон у који је требао да се изврши утовар био је власништво првотуженог. Приликом истовара из камиона и утовара у вагон дизалицом камиона захваћен је електрични вод изнад колосека железничке станице где се налазио вагон, те како од стране радника првотуженог није била искључена струја, дошло је до споја између дизалице и електричног вода. Том приликом тужилац, који се налазио на кабини камиона, од јачине струјног удара задобио је тешке телесне повреде опекотине другог и трећег степена у пределу трбуха, оба стопала, десне пазушне јаме и десне руке због чега су му ампутирана десна рука и прсти обе ноге. Након повређивања тужилац је био на лечењу у Здравственом центру у Ђуприји до 18.10.1999. године а након тога пребачен на Клинику ВМА за пластичку хирургију где је извршено неколико операција све до 8.12.1999. године када је отпуштен. Због задобијених повреда тужилац је проглашен инвалидом рада и отишао у инвалидску пензију. Налазом вештака медицинске струке утврђено је, да је тужилац због задобијених повреда трпео физичке болове јаког интензитета у трајању од 15 дана, затим средњег интензитета у трајању од 30 дана и лаког интензитета у трајању од још 75 дана, с тим што ће болове лакшег интензитета трпети повремено током целог живота и јављаће се са променама времена или при већим физичким напорима. Тужилац није трпео примаран страх јер је од силине електричног удара изгубио свест, али је трпео секундарни страх јачег интензитета у трајању од 75 дана, затим секундарни страх средњег интензитета у трајању од 90 дана и лаког интензитета у трајању од 150 дана и он се односи на страх због бројних медицинских захвата, као и од могућих штетних последица због задобијених повреда. Страх је оставио трајне негативне последице на психу тужиоца што се огледа у промени његових карактерних особина, у смањењу животног жара и воље за рад, у непријатном сећању на овај догађај, у појави повремених несаница и ноћних мора и депресивном расположењу. Због задобијених повреда код тужиоца је дошло до трајног умањења опште животне активности за 70%, а такође постоји и наружење на граници средњег и горњег степена које скреће пажњу обичних пролазника и доводи до згражености.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, које се према члану 385. став 3. ЗПП ревизијом не може побијати, нижестепени судови су и по становишту Врховног суда основано закључили да поред туженог "ГГ" који је као послодавац тужиоца одговоран за штету коју је тужилац претрпео због наведене повреде јер се десила на раду и у вези са радом, за исту је солидарно одговоран и првотужени сходно одредби члана 173. и 174. Закона о облигационим односима. Наиме, до повређивања тужиоца је дошло због чињенице што радници првотуженог нису искључили струју из електричног вода који се налазио изнад железничког колосека где се налазио вагон у коме је тужилац са осталим радницима друготуженог вршио утовар остатака моста. Првотужени није преко својих радника поступио у смислу одредбе члана 22. став 1. Закона о безбедности у железничком саобраћају ("Службени лист СРЈ" број 60/98 и 36/99) и није спровео одговарајуће заштитне мере, па правилно нижестепени судови закључују да у овом случају постоји и његова одговорност да тужиоцу накнади претрпљену штету насталу повређивањем тужиоца.

Неосновано је и без утицаја на законитост побијане пресуде указивање првотуженог у ревизији да је у овом случају вагон поверио друготуженом на утовар те да се он ослобађа одговорности с позивом на одредбу члана 176. став 1. ЗОО, јер у овом случају узрок повређивања тужиоца није вагон као опасна ствар већ електрични вод који је био под напоном, а његов ималац је првотужени.

Правилно су нижестепени судови одмерили висину новчане накнаде нематеријалне штете тужиоцу на име претрпљених физичких болова, наружености и умањења опште животне активности сходно одредби члана 200. Закона о облигационим односима, имајући у виду интензитет и дужину трајања претрпљених физичких болова, степен наружености тужиоца и проценат умањења његове опште животне активности, водећи рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада. Стога не стоје разлози ревизије о погрешној примени материјалног права приликом одлучивања о висини новчане накнаде за ове видове нематеријалне штете.

Са изнетих разлога применом члана 393. Закона о парничном поступку Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

Међутим, Врховни суд налази да нижестепени судови нису правилно применили материјално право (одредбу члана 200. Закона о облигационим односима) када су одлучили о висини правичне новчане накнаде за претрпљени страх тужиоца.

Према одредби члана 200. ЗОО, страх мора бити интензиван и трајан, да одговара стању душевног поремећаја, трауме, одређеног душевног потреса или шока услед штетног догађаја (примаран страх) али и због основане бриге да ли ће наступити смртна или каква друга тешка последица саме повреде (секундарни страх). Накнада нематеријалне штете због претрпљеног страха може се досудити када је оштећени трпео страх, без обзира да ли је страх оставио трајније последице или не, при чему се код одмеравања висине штете посебно цени дужина трајања страха и његов интензитет. У конкретном случају тужилац није трпео примаран страх, па имајући у виду интензитет и дужину претрпљеног страха, Врховни суд налази да је износ од 200.000,00 динара адекватна новчана накнада и одговара околностима случаја и сврси ради које се досуђује, а да преко ове висине тужбени захтев није основан. Из тих разлога Врховни суд је уважио ревизију првотуженог у овом делу и одлучио као у ставу првом изреке пресуде на основу члана 395. став 1. ЗПП.

Председник већа – судија

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

сд